

Täysistunto

Perjantai 14.11.2025 klo 13.00—13.32

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.32.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.00—13.32).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 13.11.2025 antanut hallituksen esitykset HE 167-169/2025 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 331, 334-337, 339, 340, 342, 352, 353, 359/2025 vp.

3. Karoliina Partasen vapautuspyyntö perustuslakivaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 76/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 18.11.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Eh-dokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 18.11.2025 kello 11.

4. Ben Zyskowiczin vapautuspyyntö hallintovaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 77/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 18.11.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 18.11.2025 kello 11.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2025 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 152/2025 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 12/2025 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 12/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 12.11.2025 pidetyssä istunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Joona Räsänen on edustaja Lauri Lylyn kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaiset ehdotukset.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt ryhdytään lisätalousarvioehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Mietintö ”jaa”, Joona Räsänen ehdotukset ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 53; poissa 37 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 152/2025 vp sisältyvän ehdotuksen vuoden 2025 kolmanneksi lisätalousarvioksi mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen vuoden 2025 kolmannen lisätalousarvion soveltamisesta. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Hallituksen esitys HE 98/2025 vp

Lakialoite LA 27/2023 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 13/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 13/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 13.11.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Joona Räsänen on edustaja Pia Viitasen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 1 sisältyvät lakiehdotukset, edustaja Markus Lohi on edustaja Eeva Kallin kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 2 sisältyvät lakiehdotukset, edustaja Saara Hyrkkö on edustaja Krista Mikkosen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

seen 3 sisältyvät lakiehdotukset, ja edustaja Hanna Sarkkinen on edustaja Mai Kivelän kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 4 sisältyvät lakiehdotukset.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Käsittelyn pohja

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensin äänestetään Hanna Sarkkisen ehdotuksesta edustaja Joona Räsäsen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta edustaja Saara Hyrkön ehdotusta vastaan, sen jälkeen voittaneesta edustaja Markus Lohen ehdotusta vastaan ja lopuksi äänestetään voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Joona Räsäsen ehdotus ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 146, ei 17; poissa 36 (äänestys 2). Tässä äänestyksessä voitti Joona Räsäsen ehdotus.

2) Saara Hyrkön ehdotus ”jaa”, Joona Räsäsen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 44; poissa 36 (äänestys 3). Tässä äänestyksessä voitti Saara Hyrkön ehdotus.

3) Markus Lohen ehdotus ”jaa”, Saara Hyrkön ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 54; poissa 36 (äänestys 4). Tässä äänestyksessä voitti Markus Lohen ehdotus.

4) Mietintö ”jaa”, Markus Lohen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 70; poissa 36 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 98/2025 vp sisältyvien 1.—7. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen LA 27/2023 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 95/2025 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 16/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 16/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 13.11.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Joona Räsänen on edustaja Juha Viitalan kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 1 sisältyvä lakiehdotus, edustaja

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

Eeva Kalli on edustaja Vesa Kallion kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 2 sisältyvä lakiehdotus, ja edustaja Krista Mikkonen on edustaja Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 3 sisältyvä lakiehdotus.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Käsittelyn pohja

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensin äänestetään edustaja Eeva Kallin ehdotuksesta edustaja Joona Räsäsen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta edustaja Krista Mikkosen ehdotusta vastaan ja lopuksi äänestetään voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Joona Räsäsen ehdotus ”jaa”, Eeva Kallin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 137, ei 24; poissa 38 (äänestys 6). Tässä äänestyksessä voitti Joona Räsäsen ehdotus.

2) Krista Mikkosen ehdotus ”jaa”, Joona Räsäsen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 52; poissa 39 (äänestys 7). Tässä äänestyksessä voitti Krista Mikkosen ehdotus.

3) Mietintö ”jaa”, Krista Mikkosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 69; poissa 38 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 95/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 57/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 12/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.13 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies, kollegat, yleisö siellä lehtereillä ja nettien ääressä! Tämän hallituksen esityksen ytimessä on demokraattisen yhteiskunnan vahvistaminen: poliittisen mainonnan avoimuus ja sen läpinäkyvyyden parantaminen. Tämä esitys selkeyttää EU:ssa tehtyä poliittisen mainonnan sääntelyä ja varmistaa, että kansalaiset voi-

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

vat tietää, kuka poliittisen viestin taustalla on ja mihin tavoitteeseen viestintä pyrkii. Läpinäkyvyys on keskeinen keino torjua ulkopuolista vaikuttamista ja suojella demokratian luotettavuutta.

Arvoisa puhemies! Lakivaliokunta on käsittelyssään tehnyt tähän esitykseen merkittäviä ja tärkeitä täsmennyksiä, jotka vahvistavat lain tasapainoa lain tavoitteiden ja sananvapauden välillä. Erityisesti tekemänne lisäys lähdesuojan piiriin kuuluvien tietojen rajaamisesta tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle on keskeinen muutos turvallisuutemme puolesta. Se varmistaa, ettei poliittisen mainonnan valvonta voi vaarantaa toimittajien, kansalaisten tai viestinnän osapuolten luottamuksellisuutta. Tämä korjaus poistaa epäkohdan, joka olisi voinut heikentää luottamusta viranomaisiin ja sananvapauden suojaan.

Tehdyt muutokset vahvistavat koko lain tarkoitusta: reilun ja turvallisen julkisen keskustelun varmistamista. Siksi lakivaliokuntaa on syytä kiittää siitä, että se on löytänyt tasapainon avoimuuden, turvallisuuden ja yksilön vapauksien välillä. Juuri nämä periaatteet ovat demokraattisen järjestelmän kulmakiviä.

Arvoisa puhemies! Poliittisen mainonnan avoimuus on olennainen osa kansalaisten luottamusta päätöksentekoon. Tämä laki tukee valiokunnan korjausten myötä turvallista, avointa yhteiskuntaa, jossa vaalivaikuttamista ja ulkopuolisia painostusyrityksiä voidaan torjua tehokkaasti. Samalla sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus säilyvät vahvoina. Näiden muutosten ansiosta Suomi ottaa jälleen askeleen kohti läpinäkyvämpää ja turvallisempaa demokraattista toimintaympäristöä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.16 Ari Koponen ps: Arvoisa herra puhemies! Esityksellä toimeenpannaan EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentumista koskevaa asetusta, eli kyseessä on siis EU:sta suoraan tulevaa sääntelyä. Poliittisen mainonnan lähtökohtana on totta kai avoimuus, ja sitä pitää ehdottomasti pyrkiä entisestään lisäämään, mutta tässä EU-asetuksessa on myös ongelmia. Esitys saattaa vaikuttaa siihen, että suuri osa yrityksistä ei tarjoa poliittisen mainonnan palveluita, mutta toisaalta ne saatetaan luokitella oheispalvelujen tarjoajaksi, joihin asetusta ei sovelleta — esimerkkinä Meta, joka lopetti tämän myötä yhteiskunnallisen mainonnan EU-alueella.

Puhemies! Kun poliittinen mainostaminen muuttuu yhä vaikeammaksi, se saattaa nostaa poliittisen mainonnan kustannuksia. Tässä on semmoinen demokratian kannalta tärkeä kysymys, että onko niin, että tämän myötä yhä enemmän rahan vaikutus kasvaa, kun kansalaiset päättävät edustajista esimerkiksi tänne Suomen eduskuntaan. Se ei varmastikaan ole asetuksen tarkoitus mutta voi johtaa siihen. Siksi itse olen kannattanut ja kannatan edelleen kohtuullisia vaalirahoituskattoja vaaleihin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.17 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tällä hallituksen esityksellä esitetään lisävalvontatehtävää Valtiontalouden tarkastusvirastolle, joka on eduskunnan alainen riippumaton viranomainen. Se valvoo valtion taloudenhoitoa ja budjetin käyttöä, ja tarkastusvaliokunta, jossa itse täällä eduskunnassa toimin, valvoo taas VTV:n työtä ja käsittelee sen raportteja, muun muassa vuosikertomuksia, ja valvoo valtion taloudenhoidon laillisuutta ja

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

tarkoituksenmukaisuutta. Me käsittelemme tarkastusvaliokunnassa muun muassa juurikin vaalirahoituksen valvontaa.

Tällä hallituksen esityksellä ehdotetaan säädettäväksi laki poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevan Euroopan unionin asetuksen noudattamisen valvonnan järjestämisestä. Esitys ehdottaa pääasialliseksi valvontaviranomaiseksi Valtiontalouden tarkastusvirastoa. Valtiontalouden tarkastusvirastolle ehdotetaan tarvittavat toimivaltuudet, kuten tiedonsaantioikeus sekä oikeus tehdä tarkastuksia, asettaa päätöksensä tehoteeksi uhkasakko ja määrätä seuraamusmaksuja erikseen säädetyissä asetuksen rikkomistilanteissa.

Nämä asetukseen liittyvät viranomaistehtävät ovat uusia, ja jotta Valtiontalouden tarkastusvirasto voi toimia ja siellä resurssit riittävät, se tarkoittaa heille lisäresurssin turvaamista. Tähän hallituksen esitykseen toki sisältyy lisämäärärahoja. Kun laki astuu voimaan vuoden 26 alussa, niin tähän tulevan vuoden talousarviesitykseen on lisätty resursseja juurikin tähän toimintaan, että Valtiontalouden tarkastusvirasto voi toimia.

Arvostan suuresti Valtiontalouden tarkastusviraston toimintaa. He valvovat sitä, että kansalaisten verorahoja käytetään oikein, ja se valvontavastuu ulottuu myös eduskunnan tarkastusvaliokuntaan, jonka tehtävänä on juurikin katsoa, että verorahoja käytetään oikein. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.20 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Haluan osaltani kiittää valiokuntaa hyvästä mietinnöstä ja siitä, että tällä lainsäädännöllä Suomi pystyy nämä EU-oikeuden meille asettamat vaatimukset hyvin kansalliseen lainsäädäntöön toimeenpanemaan ja ennen kaikkea tätä vaalitoiminnan avoimuutta seuraava viranomainen saa ne toimivaltuudet, jotka se tarvitsee työtään tehdäkseen.

Vähän laajemmin siihen taustaan, joka tämänkin lainsäädännön taustalla on, haluan todeta sen, että kyllä tällainen demokratia ja avoimet yhteiskunnat, kuten Suomi, ovat tällä hetkellä kovan paineen alla globaalisti. Vaaleja demokraattisissa maissa yritetään häiritä monin eri tavoin. Vaikka Suomi on tietysti erityisen — kun hienoa sanaa käytetään — resilientti vaikkapa itänaapurimme vaikuttamisyrityksiä vastaan, niin siitä huolimatta on aivan ilmiselvää, että myös suomalaista yhteiskuntaa yritetään erilaisilla disinformaatio- tai misinformaatiokampanjoilla haastaa. Siksi tietysti on valtavan tärkeää, kun Euroopan unionikin sääntelee esimerkiksi vaalimainontaa, että se oikea tieto ehdokasasettelusta tavoittaisi äänestäjät mahdollisimman kattavasti, ehdokkaitten ajatuksista, mielipiteistä, jotta äänestäjät voivat sitten tehdä sen oman arvionsa siitä, kenelle luottamuksen vaaleissa antavat, mutta että samalla pystytään sitten torjumaan näitä vihamielisiä vaikuttamisyrityksiä, joita meihinkin kohdistuu. Suomessa onneksi tilanne on varmasti keskimääräistä Euroopan maata parempi, puhumattakaan kaikkein haavoittuvimmista kumppaneistamme ja liittolaisistamme.

Tosiaan on tärkeää, että koko Euroopan laajuinen lainsäädäntö suojelee eurooppalaisia äänestäjiä tällaiselta vihamieliseltä vaikuttamiselta mutta toisaalta samalla mahdollistaa sitten vaalien asianmukaisen käymisen. Tässä varmasti mietintövaliokunta on Suomenkin osalta nyt parhaansa tehnyt, että meidän lainsäädäntömme on ajan tasalla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

13.22 **Juho Eerola ps:** Arvoisa herra puhemies! Lakivaliokunnan puheenjohtajana otan vastaan nämä edustaja Auton meille lähettämät kiitokset tästä työstä, joka tehtiin.

Niin kuin tässä nyt jo todettiin ja tiedetään, tämä on tosiaan suoraan EU:sta tulevaa sääntelyä, jota nyt sitten täällä laitetaan käytäntöön. Valiokunnan mietintöhän oli yksimielinen. Tätä kun käsiteltiin, niin kyllä moneen kertaan tuli esille — ja etenkin sitten tiistaina, kun tämä oli täällä ensimmäisessä käsittelyssä, puheenvuoroissa tuli esille — että tämä poliittinen mainonta saattaa muuttua hankalammaksi ja ehkä ainakin kalliimmaksi. Ja tuotiin esille se huoli, mikä on etenkin nuorilla ehdokkailla, jotka eivät kenties muuten vielä ole kovin tunnettuja ja sosiaalisessa mediassa ovat tottuneet kampanjoimaan: jos sitä vaikeutetaan, niin kuinka sitten on mahdollista pudottaa meidät vanhat jarrut täältä eduskunnasta ja nousta meidän tilalle tänne? No, tätä tullaan seuraamaan, Valtiontalouden tarkastusvirastokin tulee ja muutenkin tullaan seuraamaan tätä, mihin tämä kehittyy. Mutta kun tässä sitten toisessa vaakakupissa oli tämä, mikä täällä edellisissäkin puheenvuoroissa tuli esille, vaalivaikuttaminen ja etenkin maan rajojen ulkopuolelta tuleva hyvinkin aggressiivinen hybridivaikuttaminen vaalien yhteydessä ja muiden maiden esimerkki siitä, minkälaista se on Euroopassakin ollut, kuinka on tullut hyvin aggressiivista vaalivaikuttamista, niin sitä tässä nyt haluttiin suitsia. Mielestämme tässä yksimielisessä mietinnössä onnistuttiin löytämään niitä ratkaisuja, joilla toisaalta tämä EU:sta tuleva sääntely saadaan toteutettua mutta kuitenkin avoimuus, turvallisuus ja yksilönvapaudet — niin kuin edustaja Hänninen avauspuheenvuorossaan äsken totesi — pystytään turvaamaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

13.24 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Juho Eerola piti hyvän puheenvuoron ja moni muu kollega aikaisemmin. Haluan nostaa tässä vielä erityisenä tapauksena kiinalaisen TikToken, joka vaikuttaa länsimaissa suorastaan järkyttävällä tavalla. Kysymys ei ole sananvapaudesta, kysymys on kognitiivisesta vaikuttamisesta, kognitiivisesta sodankäynnistä, jota kiinalaiset härskisti tekevät länsimaissa välittämättä niistä arvoista, jotka ovat meille tärkeitä. Avoimuus, yksilönvapaus, turvallisuus — tämäntyyppiset asiat ovat heille täysin vieraita. Se, mikä on heidän tavoitteensa, on saada ihmiset toisiaan vastakkain, luoda vastakkainasettelua, ja ohjelma, jota he käyttävät länsimaissa, on räätälöity sitä käyttötarkoitusta varten. Mielenkiintoista ja hälyttävää tässä on se, että kiinalaiset eivät itse salli tätä vastaavaa ohjelmaversiota omille kansalaisilleen ollenkaan. Itse asiassa oman näkemykseni mukaan tuollaista kognitiivisen sodankäynnin asetta länsimaisten ihmisten hermolla ei pitäisi sallia ollenkaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

13.25 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Täytyy vähän huumorilla sanoa, että paljon on vettä Vantaanjoessa virrannut, kun kuunteli perussuomalaisten kommenttia Euroopan unionin sääntelystä. Aikoinaan viesti kuului, että siellä EU, missä ongelma, mutta onneksi maailmahan muuttuu, kuten kaikki tiedämme.

Vakavasti puhuen, arvoisa puhemies, Euroopan unioni kiinnittää ihan oikein huomiota vakavaan asiaan, mutta se, mikä minua hieman ihmetyttää Euroopan unionin toiminnassa, on se, että puututaan tällaisiin pikkujuttuihin, jotka ovat mainonnan nyansseja. Ymmärän toki sen, kyllä ne kansallisestikin osattaisiin hoitaa, mutta se, mikä siinä on ihme, on se,

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

että Euroopan unionin oma taloudenpito ja sen valvontahan on aivan hakoteillä. Katsokaa elvytyspaketin rahanjakoa, miten se oli. Siitä ei edes Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuinin tiedä, mitä siellä on tapahtunut. Miljardien, miljardien rahoitukset ovat häveissä. Ei ole suunnitelmia eikä valvontaa. Olen lukenut, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin on tehnyt muutamia raportteja. Ne ovat todella huolestuttavia.

Mutta ei siitä sen enempää. Totean vain, että edelleen Vantaassa vettä virtaa. [Juho Eerola: Ja Kymijossa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto.

13.26 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Tähän edustaja Hoskosen sinänsä ansiokaaseen puheenvuoroon ehkä haluaisin juuri sen todeta, että EU tietysti pyrkii kaikessa toiminnassaan noudattamaan vahvaa subsidiariteettiperiaatetta, että asioista päätetään juuri sillä päätöksenteon tasolla, jolla se on tarkoituksenmukaista. Nyt meidän yhteiskuntaamme haastavat nimenomaan tällaiset alustatalouden jättiläiset, jotka vaikkapa meidän mediatilan ovat sillä tavoin pirstoneet, että se yhteinen arki, todellisuus, ei enää muodostu vain sen oman alueen paikallislehden ja maakuntalehden ja television ykköskanavan uutisten kautta vaan muodostuu nimenomaan valtavista monikansallisista, globaaleista alustoista, niiden tuottamasta uutisvirrasta mutta myös niitten algoritmien tarjoamasta muusta sisällöstä. Tällaisten toimijoiden sääntelyssä, jotka ovat suurempia kuin Suomi, suurempia kuin kaikki Euroopan maat yhdessä, nimenomaan Euroopan unioni on se oikea taso.

Mutta on totta, arvoisa puhemies, kuten aiemminkin tuossa kuvasin, että kun eri Euroopan maat ovat hyvin eri tavoin resiliентtejä tälle vihamieliselle vaikuttamiselle, niin on todella taiten tehtävää tämä lainsäädäntö, jotta se mahdollistaa asianmukaisen vaalityön onnistumisen niissä maissa, joissa järjestelmä on ehkä perusteiltaan vahvempi, kuten vaikkapa Suomessa, mutta se suojaa taas esimerkiksi tuoreemmissa EU-jäsenmaissa ja vahvemmin vaikkapa aiemmin Neuvostoliiton vaikutuspiiriin kuuluneissa maissa sitä vaalien vaupautta ja niiden demokraattista onnistumista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen vuoksi joudumme lopettelemaan tätä täysistuntoa, ja se tarkoittaa sitä, että ne asiat, joihin on pyydetty puheenvuoroa, poistetaan asialistalta ja niihin palataan ensi viikolla.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pakkokeinolain 8 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 70/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 13/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 40/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 4/2025 vp

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle lentoliikenteestä Ruandan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 154/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 18/2025 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Ensin päätetään liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön LiVM 18/2025 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 154/2025 vp tarkoitetun sopimuksen. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 154/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Sopimuksen ainoa ja lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n data-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 128/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 19/2025 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 128/2025 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 87/2025 vp

Valiokunnan mietintö StVM 15/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elatustukilain, lapsen elatuksesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 115/2025 vp

Valiokunnan mietintö StVM 18/2025 vp

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle opintotuen muutoksenhakulautakunnan yhdistämistä sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan koskevaksi lainsäädännöksi ja eräksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 80/2025 vp
Valiokunnan mietintö StVM 17/2025 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 80/2025 vp sisältyvät 1.—6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 138/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 15/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 18.11.2025 pidettävään täysistuntoon.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonimistä suoritettavasta verosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 136/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 17/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 18.11.2025 pidettävään täysistuntoon.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 ja 52 f §:n ja varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta sekä tuloverolain 33 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 125/2025 vp
Toimenpidealoite TPA 11/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 19/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 18.11.2025 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 110/2025 vp

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 119/2025 vp
Valiokunnan mietintö StVM 21/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 18.11.2025 pidettävään täysistuntoon.

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovinto-prosessin toteuttamisesta vuosina 2026–2028

Hallituksen esitys HE 82/2025 vp
Valiokunnan mietintö TyVM 7/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 18.11.2025 pidettävään täysistuntoon.

21. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 18.11.2025 klo 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tämä täysistunto on päättynyt. Hyvää viikonloppua!

Täysistunto lopetettiin klo 13.32.

Pöytäkirjan vakuudeksi: